

Stadsstyrelsens sektion för tekniska stödtjänster	§ 52	27.05.2020
Stadsstyrelsens sektion för tekniska stödtjänster	§ 62	10.06.2020

Upphöra med belysning av vägnätet utanför detaljplaneområden

368/10.03.01.01/2020

Stadsstyrelsens sektion för tekniska stödtjänster 27.05.2020 § 52

Beredare Samhällsingenjör Matias Jensén, tfn 044 358 5724
Föredragande Teknisk chef Jonas Nylund, tfn 050 428 3774
fornamn.efternamn@pargas.fi

Stadsstyrelsens sektion för tekniska stödtjänster 12.2.2020 § 10:

Den av stadsfullmäktige godkända driftbudgeten för tekniska stödtjänster för år 2020 styr verksamheten och de förminskade anslagen (jämfört med tidigare år) leder till åtgärder som syns i verksamheten under året på följande sätt. För att klargöra åtgärder som budget 2020 föranleder lyfts följande exempel fram:

Teknikenheten

Beträffande belysning bereds ärendet separat till sektionen gällande att släcka i glesbygden.

Upphörande av belysningen utanför tätorterna finns upptaget som en åtgärd i stadens förslag till balanseringsprogram för åren 2020-2022 och som godkändes av stadsfullmäktige 12.5.2020 § 11.

Stadsstyrelsens sektion för tekniska stödtjänster beslöt 12.2.2020 § 10 att de åtgärder som lyfts upp i samband med budgeten för 2020 bör beredas som separata ärenden.

Sektionen har 16.4.2018 § 31 slagit fast följande principer för sanering av gatubelysningen:

1. Befintlig kvicksilverbelysning saneras inom en 3-årsperiod t.o.m. år 2020.
2. Befintlig natriumbelysning saneras och byts ut vartefter brukslängden för denna är uppnådd.
3. Saneringen sker möjligast områdesvis med tyngdpunkt på detaljplaneområden.
4. Belysning vid enskilda vägar kan överlåtas på t.ex. väglag efter att belysningen sanerats och driftsäkerheten är kontrollerad.
5. Belysningsnätet vid enskilda vägar kan rivs om behovet av detta bedöms som litet och väglaget eller någon annan aktör inte tar över underhållet, driften och ansvaret.
6. Önskas utbyggnad av vägbelysningsnätet vid enskilda vägar, ges kostnadsansvaret för utbyggnaden på väglaget eller annan aktör som utför utbyggnaden. Staden överlåter befintligt belysningsnät och elanslutning till väglaget efter att belysningsnätets skick kontrollerats och vid behov sanerats.

Stadsstyrelsens sektion för tekniska stödtjänster	§ 52	27.05.2020
Stadsstyrelsens sektion för tekniska stödtjänster	§ 62	10.06.2020

7. Belysningsnätet vid allmänna vägar saneras enligt direktiv av väghållaren förutsatt att behov av belysning föreligger

Sektionen för tekniska stödtjänster fattar enskilda beslut i ärenden som sorterar under punkterna 4-6.

Det ekonomiska läget har sedan dessa principer fastslagits förändrats och det finns nu behov av snabba åtgärder för att minska driftkostnaderna och samtidigt har investeringsmedel för totalsaneringar kraftigt minskat. Tyngdpunkten i saneringen av belysningen har legat på detaljplaneområden och underhållet av belysningen utanför detaljplaneområden har de senaste åren varit mycket begränsat.

I balanseringsprogrammet nämns att släckningen och indragningen av belysningen omfattar ca 14 km statliga och enskilda vägar, både enskilda belysningspunkter och längre vägsträckor, utanför detaljplaneområden. Dessa är områden där belysningen är gammal och står inför saneringar de närmaste åren, för vilka de uppskattade investeringskostnaderna ligger på ca 0,5 miljoner euro utan några större förändringar. Minskningen i den årliga driftkostnaden utgående från nuvarande kostnadsnivå skulle vara ca 30 000 €/år, samt minska det kommande investeringsbehovet med ca 450 000 €. Stora delar av belysningen utanför detaljplaneområdena behöver inom 2-3 år totalsaneras.

Sammanlagt handlar det om ca 450-500 enskilda belysningspunkter utanför detaljplaneområdena, vilka skulle släckas ned, anslutningarna sägas upp och belysningsnätet plockas ned. I dessa beräkningar har inte beaktats kortare belysningsavsnitt i anslutning till skolor utanför detaljplaneområden, t.ex. Nilsby skola och Träsk skola. Åtgärderna skulle inte heller innefatta belysningen vid förbindelsebåtsbryggor för vilka staden står för driftkostnaderna och staten för investeringskostnaderna. Armaturer som sanerats och bytts ut till ny LED-teknik kunde återanvändas inom detaljplaneområdena för att ersätta gammal teknik.

Åtgärder

Alternativen till fortsatta åtgärder är att nu innan sommaren fatta beslut om att belysningen utanför detaljplaneområden släcks ned fr.o.m. hösten 2020 och därefter sägs elanslutningarna upp. Rivningen av befintligt belysningsnät sker 2021 om medel beviljas. En mer realistisk bild är att av bildningsavdelningen inbegära utlåtande om hur en nedsläckning av belysningen kan påverka behovet av ordnade skolskjutsar, eller om nedsläckningen kan ha andra ekonomiska konsekvenser för dem. Samtidigt behöver NTM-centralens utlåtande inbegäras för de belysningsavsnitt som finns vid statliga vägar. Sedan tidigare har de meddelat att de inte tar över ansvaret för dessa avsnitt. För de belysningsavsnitt som finns vid enskilda vägar kan utlåtande inhämtas av väglaget, ifall de är villiga att ta över ansvaret och kostnaderna för belysningen. Efter att dessa utlåtanden inhämtats kan beslut i ärendet tas.

Stadsstyrelsens sektion för tekniska stödtjänster	§ 52	27.05.2020
Stadsstyrelsens sektion för tekniska stödtjänster	§ 62	10.06.2020

Konsekvensbedömning	Konsekvenserna för minskad belysning utanför detaljplaneområdena leder till sänkt säkerhet för fotgängare och cyklister på berörda vägvsnitt. För bilister har minskad belysning marginell betydelse på säkerheten. Otrygghetskänsla kan uppstå i avsaknaden av belysning och bostadsområden/byaområden kan upplevas mindre attraktiva. Belysningen är en service staden upprätthåller och avsaknaden av belysningen innebär minskning i denna service som dock inte är lagstadgad. Belysningsnätet är inte heltäckande utanför detaljplaneområden och kan anses betjäna invånarna ojämlikt. En minskning av belysningsnätet utanför detaljplaneområdena minskar stadens driftbudget, dock inte på ett avgörande sätt. Däremot minskar trycket på kommande investeringar i nätet avsevärt.
Förslag	Stadsstyrelsens sektion för tekniska stödtjänster beslutar inhämta utlåtandena enligt beredningen. Utlåtandena bör vara sektionen tillhanda så att sektionen kan ta ställning till och ta beslut i ärendet på sitt möte i augusti 2020.
Beslut	Sektionen beslöt att ärendet behandlas på mötet 10.6.2020.

Stadsstyrelsens sektion för tekniska stödtjänster 10.06.2020 § 62

Beredare Samhällsingenjör Matias Jensén, tfn 044 358 5724
Föredragande Teknisk chef Jonas Nylund, tfn 050 428 3774
fornamn.efternamn@pargas.fi

Stadsstyrelsens sektion för tekniska stödtjänster 12.2.2020 § 10:

Den av stadsfullmäktige godkända driftbudgeten för tekniska stödtjänster för år 2020 styr verksamheten och de förminskade anslagen (jämfört med tidigare år) leder till åtgärder som syns i verksamheten under året på följande sätt. För att klargöra åtgärder som budget 2020 föranleder lyfts följande exempel fram:

Teknikenheten

Beträffande belysning bereds ärendet separat till sektionen gällande att släcka i glesbygden.

Upphörande av belysningen utanför tätorterna finns upptaget som en åtgärd i stadens förslag till balanseringsprogram för åren 2020-2022 och som godkändes av stadsfullmäktige 12.5.2020 § 11.

Stadsstyrelsens sektion för tekniska stödtjänster beslöt 12.2.2020 § 10 att de åtgärder som lyfts upp i samband med budgeten för 2020 bör beredas som separata ärenden.

Sektionen har 16.4.2018 § 31 slagit fast följande principer för sanering av gatubelysningen:

Stadsstyrelsens sektion för tekniska stödtjänster	§ 52	27.05.2020
Stadsstyrelsens sektion för tekniska stödtjänster	§ 62	10.06.2020

1. Befintlig kvicksilverbelysning saneras inom en 3-årsperiod t.o.m. år 2020.
2. Befintlig natriumbelysning saneras och byts ut vartefter brukslängden för denna är uppnådd.
3. Saneringen sker möjligast områdesvis med tyngdpunkt på detaljplaneområden.
4. Belysning vid enskilda vägar kan överlåtas på t.ex. väglag efter att belysningen sanerats och driftsäkerheten är kontrollerad.
5. Belysningsnätet vid enskilda vägar kan rivras om behovet av detta bedöms som litet och väglaget eller någon annan aktör inte tar över underhållet, driften och ansvaret.
6. Önskas utbyggnad av vägbelysningsnätet vid enskilda vägar, ges kostnadsansvaret för utbyggnaden på väglaget eller annan aktör som utför utbyggnaden. Staden överlåter befintligt belysningsnät och elanslutning till väglaget efter att belysningsnätets skick kontrollerats och vid behov sanerats.
7. Belysningsnätet vid allmänna vägar saneras enligt direktiv av vägghållaren förutsatt att behov av belysning föreligger

Sektionen för tekniska stödtjänster fattar enskilda beslut i ärenden som sorterar under punkterna 4-6.

Det ekonomiska läget har sedan dessa principer fastslagits förändrats och det finns nu behov av snabba åtgärder för att minska driftkostnaderna och samtidigt har investeringsmedel för totalsaneringar kraftigt minskat. Tyngdpunkten i saneringen av belysningen har legat på detaljplaneområden och underhållet av belysningen utanför detaljplaneområden har de senaste åren varit mycket begränsat.

I balanseringsprogrammet nämns att släckningen och indragningen av belysningen omfattar ca 14 km statliga och enskilda vägar, både enskilda belysningspunkter och längre vägsträckor, utanför detaljplaneområden. Dessa är områden där belysningen är gammal och står inför saneringar de närmaste åren, för vilka de uppskattade investeringskostnaderna ligger på ca 0,5 miljoner euro utan några större förändringar. Minskningen i den årliga driftkostnaden utgående från nuvarande kostnadsnivå skulle vara ca 30 000 €/år, samt minska det kommande investeringsbehovet med ca 450 000 €. Stora delar av belysningen utanför detaljplaneområdena behöver inom 2-3 år totalsaneras.

Sammanlagt handlar det om ca 450-500 enskilda belysningspunkter utanför detaljplaneområdena, vilka skulle släckas ned, anslutningarna sägas upp och belysningsnätet plockas ned. I dessa beräkningar har inte beaktats kortare belysningsavsnitt i anslutning till skolor utanför detaljplaneområden, t.ex. Nilsby skola och Träsk skola. Åtgärderna skulle inte heller innefatta belysningen vid förbindelsebåtsbryggor för vilka staden står för driftkostnaderna och staten för investeringskostnaderna. Armaturer som sanerats och bytts ut till ny LED-teknik kunde återanvändas inom detaljplaneområdena för att ersätta gammal teknik.

Stadsstyrelsens sektion för tekniska stödtjänster	§ 52	27.05.2020
Stadsstyrelsens sektion för tekniska stödtjänster	§ 62	10.06.2020

Åtgärder

Alternativen till fortsatta åtgärder är att nu innan sommaren fatta beslut om att belysningen utanför detaljplaneområden släcks ned fr.o.m. hösten 2020 och därefter sägs elanslutningarna upp. Rivningen av befintligt belysningsnät sker 2021 om medel beviljas. En mer realistisk bild är att av bildningsavdelningen inbegära utlåtande om hur en nedsläckning av belysningen kan påverka behovet av ordnade skolskjutsar, eller om nedsläckningen kan ha andra ekonomiska konsekvenser för dem. Samtidigt behöver NTM-centralens utlåtande inbegäras för de belysningsavsnitt som finns vid statliga vägar. Sedan tidigare har de meddelat att de inte tar över ansvaret för dessa avsnitt. För de belysningsavsnitt som finns vid enskilda vägar kan utlåtande inhämtas av väglaget, ifall de är villiga att ta över ansvaret och kostnaderna för belysningen. Efter att dessa utlåtanden inhämtats kan beslut i ärendet tas.

Konsekvensbedömning

Konsekvenserna för minskad belysning utanför detaljplaneområdena leder till sänkt säkerhet för fotgängare och cyklister på berörda vägsnitt. För bilister har minskad belysning marginell betydelse på säkerheten. Otrygghetskänsla kan uppstå i avsaknaden av belysning och bostadsområden/byaområden kan upplevas mindre attraktiva. Belysningen är en service staden upprätthåller och avsaknaden av belysningen innebär minskning i denna service som dock inte är lagstadgad. Belysningsnätet är inte heltäckande utanför detaljplaneområden och kan anses betjäna invånarna ojämlikt. En minskning av belysningsnätet utanför detaljplaneområdena minskar stadens driftbudget, dock inte på ett avgörande sätt. Däremot minskar trycket på kommande investeringar i nätet avsevärt.

Förslag

Stadsstyrelsens sektion för tekniska stödtjänster beslutar inhämta utlåtandena enligt beredningen. Utlåtandena bör vara sektionen tillhanda så att sektionen kan ta ställning till och ta beslut i ärendet på sitt möte i augusti 2020.

Beslut

Ledamot Christer Friis föreslog att utlåtanden ska ges till tekniska stödtjänster senast 10.9.2020, så att sektionen kan behandla dem på sitt möte i september. Förslaget godkändes.
